

Abdullah Sert¹ Bey ile Mâhir İz Üzerine²

- Mahir İZ hocamızla ilk tanışmanız nasıl oldu?

- Mahir hocayla tanışmamız iki veya üçüncü sınıfta Tasavvuf derslerimiz ile başladı. Mahir hocanın derslerimize gelişi bir başkaydı. Onu ben şu şekilde tarif ediyorum: Hani bir aslanı kafese koyarsınız ve o kafes o aslana dar gelir, orada durmak istemez. Hoca sınıfta o yaşına rağmen -muhtemelen 70'li yaşlarda idi- bu şekildeydi. Hoca takribi 25 sene Milli Eğitim'de hizmet etmiş, emekli olduktan sonra tekrar bir 25 yıl daha yani toplamda 50 sene Milli Eğitim'e hizmet etmiş. Hoca o yaşına rağmen sınıfta bir masaya oturarak ders yaptığını pek hatırlamıyorum. Hep ayakta gezer ve en önemlisi de sınıftaki talebelerin hangisi dersi dinliyor, hangisi dediklerini kabul ediyor hangisi beden diliyle hocaya itiraz ediyor onu fark ederdi. Derslerimize bu şekilde gelir giderdi hocamız. Benim hocamızla husûsî yakınlığım 1970 yılında Enstitünün son sınıfındayken oldu.

- Mahir hocamızla bu irtibatınız nasıl oldu, bundan bahsedebilir misiniz?

- Selçuk Eraydın Bey hocamızın resmî bir asistanıydı. (Allah rahmet eylesin kendilerine) Kendisinin Balıkesirli (Bandırma) olması hasebiyle bizim de özel bir dostluğumuz vardı. Selçuk hoca herkesle çok rahat ilişki kuran, yüzü gülen ve sempatik bir insandı. Dolayısıyla bizimle de sıkı bir muhabbeti vardı. Selçuk hoca askere gidince, Mahir hoca sınıfa geldi ve

¹ Abdullah Sert, 1948 yılında Kütahya-Tavşanlı'da doğdu. İlk ve orta tahsilini Tavşanlı'da, lise tahsilini de Balıkesir İmam Hatip Lisesi'nde tamamladı. 1966 yılında İstanbul Yüksek İslam Enstitüsüne kaydoldu. 1970 yılında İstanbul Yüksek İslam Enstitüsünden mezun oldu. Diyanet işlerinin, İstanbul teşkilatında merkez vaizi, Milli Eğitimde Din Dersi öğretmenliği görevlerini sürdürürken, (1973 de) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi. 1974-78 yılları İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde, 1979-80 yılları İlim Yayma Vakfı Yüksek Tahsil Talebe Yurdunda yöneticilik görevini ifa etti. 1980'den itibaren, Erkam Yayınlarının Kurucusu ve Genel Müdürü olarak Yayıncılık camiasına katıldı. 1986 yılından itibaren Erkam yayınları bünyesinde Altınoluk ve diğer dergilerin yayını gerçekleştirildi. Hâlen, Erkam/Altınoluk bünyesindeki hizmetlerine devam etmektedir.

² 02.04.2021 tarihinde İLAM (İlmi Araştırmalar Merkezi)'de Mâhir İz hocamızın talebelerinden Erkam yayınları Genel Müdürü Abdullah Sert Bey ile hatıraları üzerine bir mülakat yaptık. Kıymetli hocamıza, bizlere vakit ayırarak sorularımıza vermiş olduğu samimi cevaplarından dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz. Doç. Dr. Veysel Akkaya

dedi ki: “Benim asistan askere gitti. Bana bir asistan lazım ama fahrî bir asistan olması gerekiyor.”

Sınıfta o olsun bu olsun diye herkes konuşmaya başladı. Bunun üzerine Mahir hoca sözü aldı. Burada önemli bir nokta, bir usul var. Bu nokta Mahir hocanın şahsiyetini tanımak açısından da önemli. Hoca dedi ki: Başkasına iş atmakla bu iş olmaz. Birisi olmak istiyorsa parmak kaldırsın ve ben istiyorum desin. Ben o zaman en önde oturuyorum. “Hocam eğer müsaade ederseniz, ben olayım o zaman” dedim. “Senin adın ne oğlum” dedi. “Abdullah” dedim. “Benim adım da Abdullah” dedi. “Benim adım Abdullah Mahir’dir” dedi. Biz de genciz tabii, “Elhamdülillah efendim Rasûlullah Efendimiz (s.a.v.) bu ismi tebşir ediyor” dedim. Nasıl tebşir ediyor? dedi. Hoca bu şekilde konuşurdu. Yani size bir şey söylediği zaman sizi bütünüyle kuşatır, o esnada sizi adeta kilitler. O an başka bir yere bakamazsınız. Sonra dedim ki efendim, Efendimiz (s.a.v.) buyuruyor ki: “İsimlerin Allah katında en sevimli ve makbul olanı Abdullah ve Abdurrahman'dır.”³ Sonra tekrar bana baktı ve “Tamam ben asistanı buldum, Adam isminden okumaya başladı” dedi. Hoca bu şekilde de muhabbet ehliydi.

Peki, bu asistan ne yapacak? Bu asistanın vazifesi hoca okuldayken o gün hangi sınıftaysa hocanın derslerini takip etmek. Zil çalar çalmaz hemen hocanın yanına gidiyorum ve hocam size çay mı getireyim, kahve mi diye soruyorum. Niye böyle yapıyorum çünkü teneffüsler kısa, çaycıya söylense yetişmiyor. Ben aşağıya koşuyorum çaycının başında bekliyorum. Mahir hocamıza bi kahve diyorum, hocanın eğer misafiri varsa iki kahve alıyorum ve götürüp hocaya veriyorum. Her verdiğimde Allah razı olsun evladım diyor ve sonra diğer derse giriyor. Hatta daha sonra hocanın odasına kahve geldiğini gören diğer hocalar, odasına gelmeye başladılar. Tabii benim kahve servisi de çoğalmaya başladı. Hocamızla böyle bir ilişki başlayınca da, daha farklı muhabbet oldu aramızda. Zaman zaman daha özel diyalogumuz oluyor, bir yere bir hizmet yapacağı zaman bizim yapmamızı arzu ediyordu.

Hocamızın kışları Erenköy’de talebelerine ve halka yönelik sohbetleri olurdu. Yazın da Emirgan ve Yahya Efendi’de olurdu. Yazın Yahya Efendi Dergâhı’nın yanındaki bir odada yaptığı sohbetlere üniversite öğrencileri ve hocalardan yaklaşık on iki kişi katılırdı. Ben de bu sohbetlerin hiçbirini kaçırmamaya başladım. Hocanın sohbeti neredeyse ben de

³ Müslim, Âdâb, 2.

oradaydım. Böylece aramızda baba-oğul gibi bir ilişki başladı. 1970 yılında Enstitüden mezun olunca, ben hocayı evinde ziyaret etmeye başladım, aynı şekilde hocam da benim evime gelmeye başladı. Allah rahmet eylesin hocamız bekâr evimize gelirdi. O zamanlar telefon olmadığı için bazen mahallenin bakkalına sorar “Burada mı Abdullah?” diye bazen de bakkalı telefonla arardı. Sonrasında elinde ya bir şeker paketi ya da bir çayla gelir oturur sohbet ederdik. Tabii hoca da o zamanlar emekli olmuştu.

- Efendim Mahir Hoca'nın Tasavvuf derslerinde sizi en çok etkileyen ne idi?

- Hoca derslerimize ilk girdiğinde henüz derviş değildik, sadece dersleri dinliyorduk. Kendi kitabında Olanlar Şeyhi İbrahim Efendinin tasavvuf manzumesini çok anlattığını hatırlıyorum. Hoca bu şiir üzerinde çok dururdu. Ama bundan ziyade derslerde bizi en çok etkileyen tarafı “Bir din adamı nasıl olmalıdır?” bunu göstermiş olmasıdır.

- Efendim, nasıl olmalıdır bir din adamı?

- Hoca bunu *Din ve Cemiyet* ismiyle kaleme almıştı. Hocanın tarifine göre din adamı sadece kürsüde vaaz eden değil, din adamının (cami imamının) vazifesi fakirle zengini buluşturan insan olmaktır. Tabii sınıfımızdaki diğer arkadaşların akıllarında başka şekilde kalmış olabilir ancak beni en çok etkileyen yönü ve tarifi buydu. Bir de hatırımda kalan, zaman zaman derslerde hocamızın “*Cenâb-ı Allah masnûu beşere yemin etmez.*” şeklinde bir yorumu vardı. Kur’ân’ı Kerîm’deki yeminlere atıfta bulunarak -kaleme yemini mesela- “O kalem insanın yazdığı kalem değildir” diye söylerdi. Levh-i mahfuzu yazan ve kalem diye ifade edilen şeydir o derdi.

Bence hocanın talebelere verdiği en önemli ana mesaj “Bir Müslüman cemiyet insanı olmalı” mesajıydı. Yani ümmet-i Muhammed’e hizmet eden vakıf insanı olmalı anlamında tabii. Tek kendini düşünmeyen, davası olan...

Kendisinin de hayatıyla ilgili hep anlatılan şu husus da önemlidir. Zekâtını hoca her ay maaşını alınca verirdi. “Havl-i havelân senede bir kere eline para geçen insan içindir” der ve “Biz her ay maaş aldığımızı göre her ay bunun zekâtını vermeliyiz” şeklinde kendisinin fetvası vardı. Elbette buna fetvadan ziyade takvası demek daha doğru olur.

Benim kendisinde çok hayran olduğum başka bir nokta ise şudur. Hoca Büyük Millet Meclisi'nde zabıt kâtipliği yapmış, Mehmet Âkif'e çok yakın bir insan. Yani o dönemin memuru olarak çok yüksek maaşlar elde edebilecek durumda. Ancak bir yaz Emirgan'daki evine gittiğimde bana kartını verdi. Kartta da 1 Kasım 1 Mayıs Emirgan falanca adres ve Erenköy falanca adres diye adresler vardı. Sonra bana: "Kartıma bakıp da hocanın iki tane evi var zannetme" dedi. "Bu ev kızımın evidir, ben yazın onların misafiriyim. Erenköy'deki ev de hanımla baldızın evidir, kışın da onların misafiriyim oğlum, benim dünyada tek dikili taşım yok" dedi. Hocanın böyle zâhid bir hayatı vardı. İrade-i fakrı tercih eden bir insandı. Hoca veren insandı. Hocanın bu tarafı da çok önemli çünkü veren insan olduğu kadar talebelerini de vermeye teşvik ederdi. Hoca vermekle ilgili şükür bahsi için; "Evladım şükür Ya Rabbi şükür demek değildir, Allah'ın verdiği nimetten başkasını faydalandırmaktır, şükür budur" derdi. Bunu da şu şekilde açıklardı; mesela bir öğretmen haftada bir mahallesinde bulunan ve dersleri zayıf olan veya dershanelere gidemeyen talebelere ücretsiz ders verecek; terzi mahalledeki ihtiyaç sahibi birisinin elbisesini ücretsiz dikecek. Bizler "Hocam talebenin şükrü ne olacak!" diye sorduğumuzda ise talebe de düzgünce dersine çalışacak ve dönem sonunda sınıfını geçecek derdi.

- Efendim, Mahir hocanın yaşayarak öğretmiş olduğu âdap ve erkândan bahsedecek olursak neler söylersiniz?

- İlk olarak şunu söyleyeyim. Hoca gittiği yere mutlaka hediye ile giderdi. Biz Erenköy'de bekâr evinde kalıyorduk. Küçük bir evimiz ve evimizin de küçük bir mutfağı vardı. Mahir hocamız zaman zaman gelir ve her geldiğinde ya bir çay ya bir kutu şeker ya da bir tatlı ile muhakkak eli dolu gelirdi. Az önce ifade ettiğimiz gibi hoca, veren insandı. Tabii bizler o zaman birçok şeyi bilmiyoruz, farkında değiliz. Mesela hoca bir gün geldi ve elinde çay var. Derdi ki: Çayı ben getirdim şeker de senden olsun hadi çay yap da içelim. Aslında hocanın maksadı burada çay içmek değildi. Bizlere bir şeyleri öğretmek, bizlere bazı şeyleri taltif etmekte. Bende gidip çayı yapardım.

Hoca kendisine hizmet verdiği insana asla yük olmazdı. Hizmet ayrı ama hizmetin bedelini muhakkak öderdi. Şöyle örnek verelim: Mesela beni Sarıyer'e gönderiyor. Benim öğrenci kartım da var ama derdi ki: Evladım otobüse bineceksin, kart basacaksın ve bunu benim için, benim yüzümden kullanmış olacaksın, derdi. Hoca kul hukuku konusunda çok hassastı. Yani diyordu ki devlet sana bu kartı senin için veriyor. Eğer

başkası için kullanıyorsan o kişi onun bedelini sana vermek durumunda. Velhasıl bir insan Erenköy'den Sarıyer'e kaç paraya gider hesaplar, ayrıca vaktini de harcıyorsun der ve bunun bedeli ne kadarsa bu parayı verirdi. Tabii biz mahcup olurduk. Hocam yapmayın, etmeyin biz hizmet etmek istiyoruz, dememize rağmen çıkarır verir ve al bu harçlık olsun sana, derdi. Bazen de Üniversite'deki odasından ben tam kapıdan çıkacağım ben de Kadıköy'e gidecektim der ve biz de buyurun hocam beraber çıkalım o zaman, derdik. "Ben size arkadaş olayım yolda der" benden önce otobüse biner, iki defa bilet alırdı. Bizim yerimize de bilet alırdı. Mahir hocanın şöyle bir görüşü vardı. Kul hukuku ile alakalı olarak derdi ki: Taksie binecek maddi gücü olan adam minibüse binmemeli, çünkü minibüs halkındır. Orayı işgal etmemelidir. Çünkü taksiciler de müşteri arıyor. Tabii bu bir görüş. Kabul edilir veya edilmez ama hoca bunu ince düşüncesinden dolayı derdi. Yani taksiye binecek gücün varsa taksiye bin ki minibüse binecek durumda olan kişileri oraya binerek sıkıştırma demektir ki taksicinin de müşteriye ihtiyacı var. O da işsiz kalmamalı.

- Tabii efendim bu birazcık o dönemin şartlarıyla da ilgili zannediyorum. Yani hoca o dönemin şartlarını da düşünerek böyle düşünmüş diyebilir miyiz? Neticede taksiler günümüzdeki kadar çok değil ve günümüze göre müşteri potansiyeli daha az. Bundan kaynaklı olarak böyle düşünmüş ve söylemiş olabilir mi?

- Kesinlikle öyle olduğunu ve hoca efendinin bu durumu iyi okuduğunu düşünüyorum. Yani parası olan insan da israf olmamak kaydıyla -yerine göre- taksiye binmeli. Çünkü dediğimiz gibi taksicinin de müşteriye ihtiyacı var. Ama tabii şöyle bir durum da var. İnsan tevazuu gereği minibüse de biner, otobüse de biner ama bunu hasisliği yönünden yapmamalıdır. Velhasıl hocanın düşüncesi; ben bu delikanlıyı özel işimle alakalı olarak bir yere gönderiyorum, o hizmet etmek istese bile onun karşılığını ona vermeliyim. Bu anlamda hoca her şeyiyle bir model diyebiliriz.

Hocayla bizim bir de baklava hikâyemiz var. Hocanın Erenköy'deki evine gidiyoruz zaman zaman ve hoca da arada uğrayın şunu yapalım bunu yapalım diyor. Hatta bir iki kitabının tashihini vermişti onları da yapmıştık. Bir gün okulda koridorda beni yakaladı ve dedi ki: Evladım sen bize sürekli hizmet ediyorsun, yoruluyorsun. Seninle bir baklava yesek nasıl olur, dedi. Yiyelim hocam dedim. Hoca bize tebessümle samimiyetle yaklaştığı için biz de onu baba gibi yakın hissediyoruz. Ona dayanarak ve edep sınırları içerisinde "Hay hay efendim, olur" dedim.

Tabii bizim o dönem üniversite devam ettiği için öğleden sonra derslerimiz oluyor Beyazıt'ta Hukuk fakültesinde. Bundan dolayı hocayla çoğu zaman vakitlerimiz uyuşmuyor. Aradan birkaç hafta geçti ve biz hala hocayla baklavayı yiyemedik. Hoca dedi ki: "Evladım niyetlendik ama bir türlü bir araya gelip baklavayı yiyemiyoruz. Parasını versem sen gidip yesen nasıl olur," dedi. Tabii o dönemlerde (70'li yıllar) şimdiki gibi baklava bol değil İstanbul'da. Kadıköy'de sadece birkaç tane varmış. Hoca o dönemin parasıyla beş lira verdi, bizde arkadaşla beraber Bağlarbaşı'na gittik ama orada baklava bulamadık ve başka bir tatlı yedik. Hoca "Baklavayı yedin mi?" diye sorunca, "Efendim baklava bulamadık bizde başka tatlı yedik" diye söyledim. "Nerede yokmuş?" diye sorunca Bağlarbaşı'nda bulamadığımı söyledi. Evladım orada baklava ne arar. Kadıköy'de Osmanağa Camii'sinin arkasında çarşı vardır, baklava oradadır, dedi. -Tabii biz Kadıköy'de çarşı olduğunu, orada baklavacı olduğunu bilmiyoruz. Biz Kadıköy'de ana caddede geziyorduk çarşı diye.- "Orada Taşçıoğulları vardır, oraya gidip oradan alacaksın baklavayı" dedi ve beş lira daha verdi. Sonra biz oraya gittik. Küçük bir dükkân ama dükkânın önünde sıra var. Biz de oradan baklavamızı aldık. Yani hoca talebesinin gönlünü her zaman alır.

Mahir hocanın örnek şahsiyeti ile alakalı şu da çok önemli bir husustur. Hoca talebesinden kendisine gelen herhangi bir soruya, herhangi bir mektuba, herhangi bir mesaja muhakkak cevap veren bir insandır. Bunu biraz açalım. Bende Mahir hocamızın kendi el yazısıyla yazdığı bayram tebriki, kandil tebriki veya yazdığım bir mektuba cevabı şeklinde bazı tebrikleri ve yazıları var. Memleketime gittiğimde kendisine bayram tebriki mektubu göndermişim ve daha ben memlekette iken cevap gelmişti. Dönünce "Evladım aldın mı mektubu?" diye sordu. "Evet, efendim aldım ancak bizim üç-beş tane hocamız var ama sizin birçok talebeniz var, hangisine yazacaksınız?" dedim. Yine her zamanki heyecanlı üslubuyla döndü ve dedi ki: "Evladım sen ne diyorsun? Selam vermek sünnet cevap vermek ise farzdır. Sen bana selam verdin ve benim üzerime cevap vermek farz oldu", dedi. Bakın günümüzde telefonlarımız var ve birçok mesaj atıyorsunuz arıyorsunuz ama cevap da mesaj da alamıyorsunuz. Veya bir şey soruyorsunuz cevap alamıyorsunuz. Ben bu hadiseden sonra Diyanet tarafından çıkarılan Ali Himmet Berki'nin 250 *Ahlak Hadisi*'nde 'Mektup selam hükmündedir, cevap vermek gerekir' manasında bir hadis görmüştüm. Bakın bu çok önemli. Maalesef günümüzde özellikle büyüklerin beni tekrar arasın, beni bir daha arar şeklinde düşünceleri oluyor. Ama bunun çok doğru

olduğunu düşünmüyorum. Eğer biri aradıysa ona mümkün olduğu kadar dönmek gerekir. Bu noktada hassasiyet gereklidir. Yani birisi kapınızı çalmış, ona dönmek gerekir. Mahir hoca buna çok dikkat ederdi.

Bir de hocamızın muallimliğe verdiği değer çok önemliydi. Bir keresinde “Ben öldüğüm zaman mezar taşıma sadece Muallim Mahir İz yazılsın” demişti. Şuan zaman zaman Sahrayı Cedid’deki Elmalılı Hamdi Efendi’nin yakınında bulunan kabrine uğrarım ve mezar taşında halen daha Muallim Mahir İz yazıyor. Şunun oğlu bunun oğlu yazmıyor ya da hocaya nice şiirler de yazılabilirdi. Ancak sadece Muallim Mahir İz yazıyor. Bu da hocanın muallimliğe verdiği değeri gösteriyor ki diğer âleme geçtiği zaman bile sadece muallim olarak anılmak istiyor. Muallimlik, Peygamber mesleğidir. Bu büyük bir şereftir. Mahir hocamızın kabrine muallim yazılmasının ne kadar önemli ne kadar manidar olduğunu şuradan da anlıyoruz. Cenab-ı Allah وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ “Allah Âdem’e isimleri tâlim etti.”⁴ diyerek bu sıfatı önce kendisine izafe ediyor sonra da يُعَلِّمُكُمْ (size tâlim eden)⁵ diyerek peygamberimizi vafediyor. Bunun için insanları ilim sıfatı ile buluşturmak çok önemli diye düşünüyorum. Zaten bu bir sevdadır. Mahir hocanın gönlünde de muallimlik bir sevdandı.

- Mahir hocamızın muallimliğinden örnekler verdiniz. Muallimlik sadece bilgi öğretmek değil, ahlak öğretmek, edep öğretmek. Mahir hoca böyle bir muallim değil mi efendim?

- Yani muallimliği sadece ders kitabını anlatan bir insan olarak düşünmemek lazım. Hani Akif’in dörtlüğü vardır muallimlerle ilgili, muallimliği anlatan.

Muallimim diyen olmak gerektir îmanlı,
Edepli, sonra liyakatli, sonra vicdanlı...
Bu dördü olmadan olmaz; vazife çünkü büyük
Atıp da yazmayı, bez bağlamakla dünkü hödük

Yani yazmayı atıp bez bağlamakla dünkü hödük, öğretmen oldum zannediyor. Muallim demek ki edep öğretecek. Muallimin gören insan bir iman aşısı alacak, oradan liyakat alacak. Bir de tam yeri geldi. Gerçekten güzel bir soru sordunuz. Mahir hoca:

⁴ Bakara, 2/31.

⁵ Bakara, 2/151.

İnsanın mesleğinde başarılı olması da, liyakatli olması da amel-i sâlihtir.

derdi. Yani muallimsen hakikaten Mahir hoca gibi olacaksın. Ben şöyle ifade ediyorum hocam; muallimlerle ilgili toplantılarımda genelde şunu söylüyorum: “Arkadaşlar ben 5 sene ilkokulda okudum, 3 sene ortaokulda okudum, dört sene de İmam Hatip’te okudum. Etti on iki sene. Dört sene Yüksek İslam Enstitüsünde okudum, on altı sene. Dört sene de hukuk fakültesinde okudum, yirmi sene. Şimdi bu yirmi sene içinden “hocam bana kaç öğretmeninizi anlatırsınız?” dediğiniz zaman biraz ilkokul öğretmenimi anlatırım. Çok az, bir paragraf halinde. Ortaokuldan kimseyi anlatamıyorum. Benim şahsiyetimi etkileyecek hiçbir iz kalmamış. İmam Hatipten bir veya iki hocamızı anlatıyorum. Bakınız kaç hocadan geçtik. İlahiyattan da Mahir hocayı anlatıyoruz. Bazen Davutoğlu hocamızı anlatıyoruz, başka bir yönü itibariyle. Hukuk fakültesinden kimseyi anlatmıyoruz. Diyorum ki öğretmenlere, bu her kademedeki; ister ilkokul olsun, ister ortaokul öğretmeni olsun, ister üniversite hocası olsun, sizi yirmi sene sonra kaç öğrenciniz anlatırsa siz o kadar talebe okutmuşsunuzdur. Şimdi Mahir hocayı biz anlatıyoruz mesela. Herkes geliyor Mahir hocayı anlatın diyor, falanca hocayı anlatın demiyor. Biz de zaten anlatmıyoruz. Ha diğer hocalarımızdan belki bir şeyler anlatılıyordur ama Mahir hocayı anlatan daha çok, değil mi? O zaman başarı geleceğe ait bir başarı.

- Peki, efendim, Mahir hocanın öğrencilerle ilgisi, alakası sadece dersle sınırlı değildi anladığım kadarıyla. Dersi aşkla anlatıyordu. Bu talebeyi coşturuyordu. Sonra bir halka oluşuyordu dışarıda değil mi?

- Mahir hoca esas dışarıda ilgilenirdi talebeyle. Bir halka olurdu dışarda. Sonra Mahir hoca derdi ki faraza; “benim bir sohbetim var falan yerde.” O zaman İslam Enstitüsü’nde dersini dinleyen talebe gidip orada da hocayı dinleyeyim diyor. Yahya Efendi’ye gidiyorsun yani veya Erenköy’e. Ben Erenköy’e gidiyorsam, Yahya Efendi’ye gidiyorsam hoca bana aşı yapmış demek ki. Bütün mesele de talebeyle bu gönül aşısını yapabilmek. Aşı meselesi mühim bir mesele. Bu aralar çok okuyorum *Rûhu’l-Beyân*’ı. Orda şöyle bir ifade geçiyor: “Kendi biten ağacın meyvesi olmaz. Olursa da tadı olmaz.” Sami Efendi de çok kullanırdı o aşı meselesini. Ağaçlara aşı yaparlar derdi. O aşı tutunca da onun meyvesi çok güzel olur.

- Allah Rasûlü (s.a.v.) aslında sahâbe-i kirâma aşı yaptı değil mi?

- Aşı yaptı. Hatta Sezai Karakoç'un bir tabiri çok hoşuma gider. *Kıyamet Aşısı* diye bir kitabı vardır. Gençlere bunu tavsiye ederim. Rasûlüllah (s.a.v.) ashâbına kıyameti aşıladı diyor. Onun için hoca talebesini aşılamalı. İşin özü bu hocam. Hoca demek talebeye aşı tutturabilen demek. Bugünlerde aşı çok gündemde. Onun için de aşımızın olması lazım. Aşısız nasıl aşılayacaksınız? Burada bilgi önemli. Bilginin sunumu önemli ve elbette sizin şahsiyetiniz önemli. Yani bu bilgi bu hocaya yakışıyor veya bu hocadan bu bilgi alınır. Hâsılı bilgisini alırsınız ama ben bilgisini alayım da adamı boş ver olmamalı. Bilgiyle hoca bütünleşmeli.

- Peki, Efendim bir de Mahir hocayla ilgili şunu soralım. Onun son dönemlerinde seyr u sülûk yaptığıyla alakalı rivayetler var. Siz de vefatına kadar Hocamızın yakınında bulundunuz. Bu hatırayı bir de sizden dinlemek istiyorum.

- Onun evveliyatı da var bizde. Şöyle; bir gün derste hoca, rahmetullahi aleyh, Yunus Emre'den bize bir şiir anlatıyordu. Bir şiirin şerhini yapıyordu. Talebenin biri kalktı. "Hocam o zaman biz bir tarikata mı girelim?" dedi. Hocamızın "Biz tarikat-ı Furkâniyye'ye mensubuz." diye bir sözü vardı genelde. Tarikat-ı Furkâniyye'ye, Kur'an yolu yani. Orada da dedi ki:

Evladım siz Kur'an'a, Sünnet-i Seniyye'ye iyice yapışın. Nasîbiniz varsa sizi bir câmînin kapısından alırlar götürürler. Nitekim bizi aldılar götürdüler.

Hemen hocam nereye gittiniz falan dediysek de kesti orada. "Devam et oğlum" dedi. Şimdi bu birinci paragrafı için. Yani mesajı verdi: "Sizin nasîbiniz varsa alırlar götürürler." Bunu bize sınıfta söyledi hoca. Hangi yıldır, ben 1970'te mezun oldum İslam enstitüsünden. Ben de tabi zaten intisap etmişim o zaman. Hocanın bu cümlesi kaldı kafamda: "Senin bir nasibin varsa seni bir caminin kapısından alırlar, götürürler. Nitekim beni aldılar götürdüler." Hoca bir yere gitmiş ama nereye gittiğini bize söylemedi diye bu kaldı zihnimde. Neyse aradan zaman geçti. Ben hakikaten de o sırada Mahir hocamızın Sami Efendimiz'e intisap ettiğini de bilmiyorum. Bendeniz 1975'te askere gittim.

Osman Öztürk hoca, (Allah rahmet eylesin) bizim Mahir hocayla muhabbetimizi bildiği için muallimliğe tekrar dönerek, -bir paragraf açalım buraya- Mahir hocanın Haydarpaşa Lisesi'nden talebesi. Yani Osman Öztürk İmam Hatip ve ilahiyattan mezun değil. Haydarpaşa

lisesinde okumuş, Edebiyat Fakültesi'nde okumuş. Ama Mahir hoca onu orada yakalamış. Ertuğrul Düzdağ'ı yakalamış, Uğur Derman Bey'i yakalamış. Bunların hepsi farklı okullardaki talebeleri.

Osman Öztürk; "Mahir hocamızın hatıratı çıktı Abdullah" dedi. Ben de İzmir'de askerim. "Hatta orada Sami Efendi'den de bahsediyor" dedi. "Ha öyle mi abi?" dedim. İzine gelmiştim, aldım o kitaptan. İzmir'de okuyayım diye. Akşam gider gitmez baktım. Fihriste bakıyorum. Acaba Mahir hocamız Sami Efendimiz ile ilgili ne yazmış? Onu araştırıyorum öncelikle. Hâlbuki onun sonunda isim indeksi varmış, ben onun farkında değilim. Bulamayınca kendi kendime dedim ki "İyi ya ben de hocanın hatıratını baştan sona okurum. Hem hatıratı okumuş olurum hem de Sami Efendi ile ilgili kısım neredeyse çıkacaktır bir yerde." Akşam başladım, koğuştta yorganı çektim okuyorum. Ben Mahir hocanın hatıratını okuyorum. Kısa dönem askerlikti o, üniversite öğrencileri yığılmıştı. Amerika'dan, Belçika'dan nerede ne varsa bütün üniversite öğrencilerini topladılar. Ben Mahir hocanın hatıratını okuyorum. Bizim koğuştta da millet kumar oynuyor... 60-70 sayfa okudum belki o akşam. Biraz da süratli okuyorum, intisabı ile ilgili bölümü bulamıyorum bir türlü. Veysel hocam, gece rüyamda bana gösterdiler o yeri, burası diye. Ama sabah uyandım. Ne sayfayı hatırlıyorum ne yeri. Anladım ki ben burayı bulacağım. Çünkü gece onunla yattım ya. Neyle yatarsan onunla gidiyor hayat. Onun üzerine sabah bir daha kitabı orta yerden okumaya başladım. Seyit Şefik Arvâsî hazretlerinden bahsediyor, Sultan Ahmed Camii imamı. Bir mesele takılmıştı, onun izahı beni bir yerde tatmin etti diyor. Sonra şöyle diyor: "*İlmin kıl ve kâlini her zaman bir noktada toplamak mümkün olmadığından hiçbir zaman ilmî tetkikten geri kalmamakla beraber hakikat-ı mahzâ'ya vukûfun ancak ehlinin irşadıyla mümkün olacağına inanırım.*" *Yılların İzi*"nde de var bu ifade. "*İşte bu sebeptendir ki yakaza dışı bir işaretle, yani bir rüya ile süllem-i irademi semâ-yı mârifete mîraç için feyz-i Sâmî'ye rabt eyledim.*" Müthiş bir ifade. Evet, yani şu âlim bunu söylemiştir, bu âlim bunu söylemiştir. Farklı şekillerde şeyler vardır ama bunun tam hakikatine ulaşmak için de bir ehlini bulursunuz ve sizi o işin hakikatine ulaştırır. Tabi hoca edebiyat gücünü de orada göstermiş. Hah, tamam buldum dedim. Sonra tekrar Osman Öztürk hocaya dedim. Hocam şu hadiseyi bir yaz bakalım bana. O da yazdı verdi, fakat ben sonra o yazıyı evraklarımın arasında bulamadım. Sonra onu daha sonra sağ olsun İdris Topçuoğlu Bey bana gönderdi. Mahir hocamız bir rüya görmüş. Osman Öztürk'e demiş ki Sami Efendi'den bir randevu al benim için. O da demiş ki; "Hocam, Sami Efendi'den her zaman randevu

alınmaz, ben bir bakayım.” Hoca: “Hele sen bir git” demiş. “Tasavvuf hocası Mahir İz sizinle görüşmek istiyor diye söylersin” demiş. Şöyle anlatıyor: Erenköy’e, kapıyı çaldım. Sami Efendi kendisi çıktı kapıya. Ben efendim Mahir İz hoca falan derken “müsaitlerse buyursunlar” dedi. Tekrar gittim hemen koştum Mahir hocama. Efendim sizi bekliyorlar deyince, Mahir hoca “Müridin gördüğü rüyayı mürşid çoktan görmüştür Osman Bey.” demiş. Atladık gittik. Ben dışarıda bekliyorum. Mahir hoca tek başına girdi içeriye. Sonra çıktım baktım. Mahir hoca hafif eğik yürürdü. Alnını mendille silerek çıkıyor dışarı. İçeride kahve ikram etmiş, ders vermiş. “Hayrola hocam!” demiş Osman Bey. “Osman ben derviş oldum.” demiş. “Peki, hocam yapabilecek misiniz bu evrâd u ezkârı?” “Ne demek Osman, söz verdik ya” demiş. Hocamız’ın demek ki böyle bir nasibi varmış.

- Orada anlatılan bir şey daha var efendim. Yunus Emre’yi rüyasında görmüş mü, yoksa bir işaret mi görmüş?

- Yunus Emre kısmı Osman Öztürk’ün anlattığında yoktu.

- Siz sonra da görüşmeye devam ettiniz Mâhir Hocamız’la. Hiç sorma imkânınız olmadı mı bu meseleyi? Hoca ders aldıktan sonra sohbetlere gelir miydi? Hocanın katıldığı halka var mıydı o zamanlar?

- Ben hiç hocamıza Sami Efendi’nin sohbetlerinde rastlamadım. Ancak özel ziyaretler etmiştir. Mahir hocamızın evi Sami Efendimize yakındı. Sami Efendinin Mahir hocayı ziyaret ettiğini anlatıyor Osman Öztürk hoca.

Bazıları intisaptan sonra Mahir hocayı zaman zaman Sami Efendi Üstâdın sohbetlerinde sağ tarafa, yanı başına oturtulmuş olarak gördüklerini söylüyorlar. Demek ki ben yokmuşum o sohbetlerde veya ben fark etmemişim. Mahir hocamız, Sami Efendi için: “Biz devr-i padişahiden beri nicelerini gördük. O Hazreti Sami’dir.” derdi. Bu ifadeyi hocamdan da duyup ilk nakleden fakir-i pür taksir idi. İslami Edebiyat dergisinde veya kitabında çıkmış bu yazı. Osman Öztürk Bey’in yazısı olarak çıkmış.

Salihlerin anıldığı yere rahmet iner demişler. Bu vesileyle Mahir hocamızı andık. Dua edelim Cenâb-ı Hak Müslüman olarak canımızı alsın ve bizi sâlihlerle ilhak eylesin.